PAPRSEK

KVĚTEN 2018
Číslo 41

Svaz tělesně postižených
v České republice z. s.
krajská organizace
Jihomoravského kraje
Mečová 5, 602 00 Brno

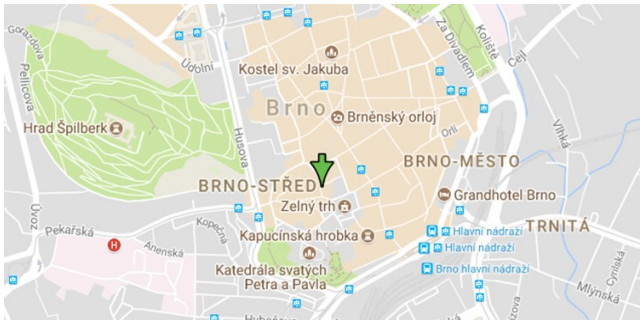

Z obsahu:

- *Otázka týdne*
- *Zaměstnavatel krachuje a neplatí? Od úřadu práce můžete získat přes sto tisíc*
- *Má praktický lékař povinnost vykonávat návštěvní službu?*
- *Zažili jsme…*
- *ROSKA Brno—město*
- *Spolková činnost*
- *Noc v oboře Soutok aneb nejlepší věci jsou zadarmo*
- *Květnovým objektivem Otto Haucka*
- *O nás.*

Otázka týdne

Jak je to s pojistným u někoho, kdo ve svých 17 letech nic nedělá, odmítá už studovat, ale ani nepracuje a není nahlášený na Úřadu práce? Musí za něj platit zdravotní pojištění rodiče?

Odpověď

.Jestliže pojišťovna neregistruje u některého svého pojištěnce žádného "plátce pojistného" (což může být stát, zaměstnavatel, nebo sám pojištěnec jako OSVČ), zařadí ho automaticky do kategorie plátců označované jako "osoby bez zdanitelných příjmů". Takový pojištěnec si musí platit pojistné na zdravotní pojištění sám, a pokud tak nečiní, stává se dlužníkem. Ani v případě, kdy je osobou bez zdanitelných příjmů nezletilý, **zákon o pojistném na veřejné zdravotní pojištění neukládá zákonným zástupcům povinnost platit za nezletilého pojistné**. (Můžeme doplnit, že jiná situace je např. u placení regulačních poplatků, kde zákon o veřejném zdravotním pojištění stanoví, že povinnost je hradit má pojištěnec, anebo za něj jeho zákonný zástupce.)

Podle zákona o veřejném zdravotním pojištění je pojištěnec povinen oznámit příslušné zdravotní pojišťovně nejpozději do osmi dnů skutečnosti rozhodné pro vznik nebo zánik povinnosti státu platit za něj pojistné, ovšem za osoby s omezenou svéprávností plní tuto povinnost jejich zákonný zástupce, opatrovník nebo poručník. Pod uváděný širší pojem "osoby s omezenou svéprávností" spadají mj. nezletilí; plné svéprávnosti nabývá člověk dosažením osmnácti let. Z toho vyplývá, že pokud rodiče vědí, že skončily důvody pro platbu pojistného státem, protože jejich 17leté dítě přestalo studovat a není ani registrováno na Úřadu práce, mají to zdravotní pojišťovně oznámit.

Do státní kategorie "nezaopatřené dítě" patří všechny děti **do ukončení povinné školní docházky**. Pak se toto zařazení vztahuje už jen na toho, kdo se **soustavně připravuje na budoucí povolání,** případně **nemůže studovat ani vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz** nebo **z důvodu dlouhodobého nepříznivého zdravotního stavu nemůže vykonávat výdělečnou činnost**. Horní věkovou hranicí zde je 26 let. Po skončení povinné školní docházky se považuje za nezaopatřené také **dítě do 18. roku věku, které je vedeno v evidenci Úřadu práce jako uchazeč o zaměstnání**. V popsaném případě nejsou kritéria pro zařazení mezi nezaopatřené děti splněna, a tudíž stát pojistné neplatí.

Za každého pojištěnce však musí být pravidelně měsíčně uhrazeno pojistné na zdravotní pojištění. Pokud ho tedy pojištěnec neplatí z příjmů z výdělečné činnosti a zároveň není důvod pro platbu pojistného státem, je povinen – bez ohledu na to, že je nezletilý – **platit si pojistné jako osoba bez zdanitelných příjmů v zákonem stanovené výši.**

V roce 2018 činí pojistné OBZP částku **1 647 Kč** za kalendářní měsíc. Jeho výše se vypočítává z aktuální minimální mzdy. Za dlužnou částku naskakuje penále 0,05 % za každý kalendářní den. Povinnost zaplatit případný dluh

Dokončení na str.4

Zaměstnavatel krachuje a neplatí? Od úřadu práce můžete získat přes sto tisíc.

Od začátku května dochází k pravidelné valorizaci částky náhradní výplaty, kterou může dostat zaměstnanec od státu namísto od zaměstnavatele, který je v platební neschopnosti.

Autor: Dalibor Z. Chvátal
17. 4. 2018

Podle zákona o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele (č. 118/2000 Sb.) má zaměstnanec v rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem právo na uspokojení splatných mzdových nároků nevyplacených mu jeho zaměstnavatelem, který je v platební neschopnosti, a to náhradní výplatou od úřadu práce.
Maximální míra pomoci zaměstnancům bude na základě každoroční pravidelné valorizace od začátku května zvýšena. Ukážeme si a vypočítáme na kolik.

Vedle toho, že zaměstnavatel neuspokojil splatné mzdové nároky svých pracovníků (anebo je uspokojil jen částečně), musí být ovšem splněna ještě druhá základní podmínka. Na zaměstnavatele (proti zaměstnavateli) musel být podán insolvenční návrh u příslušného soudu v ČR, respektive na něho bylo vyhlášeno moratorium před zahájením insolvenčního řízení.

Peníze mohou získat i bývalí zaměstnanci
Mzdové nároky může u úřadu práce uplatnit zaměstnanec, který má sjednán se zaměstnavatelem pracovní poměr, dohodu o provedení práce (která zakládá účast zaměstnance na nemocenském pojištění, a to jestliže je zaměstnanci za kalendářní měsíc zúčtován započitatelný příjem z takové dohody ve výši přesahující 10 000 Kč) nebo dohodu o pracovní činnosti, na základě kterých mu vznikly – v tzv. rozhodném období – mzdové nároky nevyplacené zaměstnavatelem.

Takové právo mají i zaměstnanci, jejichž pracovněprávní vztah v tomto období skončil a u zaměstnavatele již nepracují, pokud nevyplacené mzdové nároky spadají do rozhodného období.

Jen mzdové nároky
Pracovníci nebo bývalí zaměstnanci mohou žádat nejen o běžnou mzdu či plat, ale také o odstupné nebo náhrady ucházející mzdy nebo platu, např. za dobu překážek v práci na straně zaměstnavatele. Žádat lze také o odměnu nebo její náhradu, která zaměstnanci náleží podle dohody o pracovní činnosti nebo dohody o provedení práce, jejichž výplatu neprovedl zaměstnavatel, který je v platební neschopnosti.

Neposkytuje se ovšem náhrada pracovníkovi způsobené škody, ať škody věcné, nebo na zdraví, cestovní náhrady (jako stravné, náhrada jízdních výdajů) ani různé peněžní benefity (třeba příspěvky na stravování, na penzijní připojištění). Musí jít jen a jen o mzdové nároky, jak je určuje zákon.

Vrcholní manažeři nic nedostanou
Nevyplacené mzdové nároky nemůže uplatňovat zaměstnanec insolventního zaměstnavatele, který byl v rozhodném období statutárním orgánem nebo členem jeho statutárního orgánu a měl u tohoto zaměstnavatele nejméně poloviční majetkovou účast.

Vychází se z toho, že takový vedoucí pracovník mohl neúspěch podniku a jeho insolvenci zavinit, a tak nemá mít nároku na peněžitou pomoc.

Žádost přijmou všechny pobočky úřadu práce
Zaměstnanec může požádat o uspokojení svých mzdových nároků kteroukoliv krajskou pobočku Úřadu práce ČR (v Praze pak pobočku pro hlavní město Prahu) nebo kontaktní pracoviště krajské pobočky Úřadu práce.

O nároku rozhoduje Úřad práce České republiky prostřednictvím krajské pobočky Úřadu práce, v jejímž obvodu má:

- sídlo zaměstnavatel, který je právnickou osobou,
- místo podnikání zaměstnavatel, který je fyzickou osobou nebo v jehož obvodu je umístěna organizační složka nadnárodního zaměstnavatele, který nemá sídlo na území České republiky, nebo
- bydliště zaměstnavatel, který je fyzickou osobou a který nemá místo podnikání.

Pokud zaměstnanec požádá o uspokojení mzdových nároků krajskou pobočku Úřadu práce, která není místně příslušná, nebo kontaktní pracoviště krajské pobočky Úřadu práce, tato krajská pobočka Úřadu práce nebo toto kontaktní pracoviště krajské pobočky Úřadu práce postoupí žádost místně příslušné krajské pobočce Úřadu práce.

Sledujte internet a úřední desku úřadu práce
Informace o zaměstnavateli, jehož zaměstnanci mohou uplatnit své mzdové nároky u krajské pobočky Úřadu práce nebo kontaktního pracoviště krajské pobočky Úřadu práce, současně s informací o lhůtě, ve které mohou zaměstnanci tyto nároky uplatnit, vyvěsí Úřad práce České republiky na své úřední desce neprodleně poté, co se o platební neschopnosti dozví.

Tyto informace Úřad práce České republiky rovněž ve stejné lhůtě sdělí Ministerstvu práce a sociálních věcí, které je zveřejní nejpozději následující pracovní den po jejich obdržení na svých internetových stránkách.

Rozhoduje doba, za kterou nároky náleží
Klíčovým pro výplatu mzdových národů je vymezení rozhodného období, v němž (za něž) tyto nároky vznikly a mohou být uspokojeny státem namísto insolventního zaměstnavatele. Rozhodným obdobím je kalendářní měsíc, ve kterém bylo vyhlášeno tzv. moratorium před zahájením insolvenčního řízení nebo ve kterém byl podán insolvenční návrh, jakož i 3 kalendářní měsíce předcházející tomuto měsíci a 3 následující kalendářní měsíce.

Byl-li například podán návrh na zahájení insolvenčního řízení 12. 12. 2017, je rozhodným obdobím doba od 1. 9. 2017 do 31. 3. 2018, včetně prosince 2017. Bude-li kupř. podán návrh na zahájení insolvenčního řízení 13. 7. 2018, je rozhodným obdobím doba od 1. 4. 2018 do 31. 10. 2018, včetně července 2018.

Peníze za tři zvolené měsíce
Zaměstnanec může uplatňovat mzdové nároky za tři měsíce rozhodného období. Příslušné měsíce si vybere sám a specifikuje je v příslušné žádosti o uspokojení svých mzdových nároků. Nelze tedy sečíst všechny dlužné částky za celou dobu, kdy zaměstnavatel nevyplácel nebo jen částečně vyplácel mzdu, zaměstnanec si musí vybrat. Logicky si vybere ty nejvyšší. Ale musí to být jen částky za tři vybrané měsíce z rozhodného období.

Kdyby tedy třeba zaměstnavatel zaměstnanci platil po dobu půl roku vždy jen dvě třetiny mzdy a třetinu mzdy zůstával dlužen, nemůže zaměstnanec požadovat oněch šest dlužných třetin čili dvě celé mzdy, ale jen tři třetiny, tedy jednu mzdu maximálně celkem.

Příklad 1: Jestliže bude například návrh na zahájení insolvenčního řízení podán 4. 9. 2018 (rozhodné období tedy bude od 1. 6. do 31. 12. 2018) a zaměstnavatel, který přestane vyplácet mzdy od srpna 2018, kdy poprvé neuspokojí nárok zaměstnance na mzdu za předchozí měsíc, nevyplatí mzdu za červenec a srpen 2018 a za říjen 2018, pak uspokojení mzdových nároků za všechny tyto měsíce může zaměstnanec požadovat po úřadu práce (samozřejmě za podmínky, že i ty nejpozději vzniklé, resp. uplatňované mzdové nároky jsou, resp. budou již splatné – tzn. že například v září 2018 není možné úspěšně žádat o uspokojení mzdových nároků za září 2018, natož pak za zmíněný říjen 2018, protože mzda za daný měsíc, resp. měsíce ještě není splatná). Jestliže však zaměstnavatel nevyplatí mzdu i za září 2018, musí si zaměstnanec vybrat podle výše ze svých nároků z období čtyř měsíců od července do října 2018, a to jen za tři měsíce.

Příklad 2: Jestliže byl návrh na zahájení insolvenčního řízení kupř. podán 18. 4. 2018 (rozhodné období tedy je od 1. 1. do 31. 7. 2018) a zaměstnavatel nevyplatil zaměstnanci činnému na dohodu o provedení práce, jehož odměna – započitatelný příjem za leden 2018 činí 6000 Kč, za únor 11 000 Kč a za březen 12 000 Kč, odměnu právě za tyto tři měsíce, může zaměstnanec požadovat po úřadu práce uspokojení svých mzdových nároků za únor a březen 2018, jelikož za tyto měsíce činí jeho započitatelný příjem více, než je potřeba k účasti na nemocenském pojištění (od 10 001 Kč), zatímco za leden 2018 nikoliv.
Úřad práce však může uspokojit mzdové nároky zaměstnance uplatněné vůči jednomu a témuž zaměstnavateli v období jednoho roku pouze jednou: Po uspokojení alespoň části uplatněných mzdových nároků může úřad práce uspokojit další mzdové nároky téhož zaměstnance uplatněné vůči témuž zaměstnavateli až po uplynutí kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž uplynulo 12 měsíců od posledního měsíce, za který byl mzdový nárok žadatele úřadem práce uspokojen.

Je nutno dodržet lhůty
Mzdové nároky může zaměstnanec uplatnit nejpozději do pěti měsíců a 15 kalendářních dnů následujících ode dne, kdy jsou informace o možnosti uplatnit mzdové nároky zveřejněny na úřední desce Úřadu práce České republiky, jsou-li splněny další podmínky stanovené tímto zákonem.

Jestliže v této lhůtě zaniklo moratorium vyhlášené před zahájením insolvenčního řízení nebo soud rozhodl o insolvenčním návrhu jinak než vydáním rozhodnutí o úpadku, lze mzdové nároky uplatnit nejpozději v den zániku moratoria nebo v den právní moci soudního rozhodnutí.

Nárok na uspokojení mzdových nároků zaniká, není-li uplatněn v uvedených lhůtách. Právo zaměstnance na uplatnění těchto mzdových nároků u soudu tím však není dotčeno.

Výši pomoci určuje statistika
Celková výše mzdových nároků vyplacených jednomu zaměstnanci nesmí překročit za jeden měsíc jedenapůlnásobek tzv. rozhodné částky. Rozhodnou částku vyhlašuje a zveřejňuje Ministerstvo práce a sociálních věcí ve Sbírce zákonů vždy s účinností (tj. pro období) od 1. května kalendářního roku na dobu 12 kalendářních měsíců, a to ve výši průměrné mzdy v národním hospodářství za předchozí kalendářní rok. Vychází se z rozhodné částky platné (a účinné) v den podání insolvenčního návrhu, resp. v den vyhlášení moratoria před zahájením insolvenčního řízení.

Pro období od 1. 5. 2017 do 30. 4. 2018 (tedy byl-li podán insolvenční návrh, resp. vyhlášeno moratorium před zahájením insolvenčního řízení po 30. 4. 2017 až do 30. 4. 2018) jde o částku 27 589 Kč. 1,5násobkem této částky je částka 41 384 Kč. A pro období od 1. 5. 2018 do 30. 4. 2019 (tedy byl-li nebo bude-li podán insolvenční návrh, resp. vyhlášeno moratorium po 30. 4. 2018) jde o částku 29 504 Kč (vyhlášenou nově sdělením MPSV č. 53/2018 Sb.). 1,5násobkem této částky je částka 44 256 Kč.

Vývoj rozhodné částky pro určení celkové výše mzdových nároků vyplacených jednomu zaměstnanci

pro období		je (respektive byla) částka	podle
do 30. dubna 2001		12 658 Kč	nařízení vlády č. 166/2000 Sb.
Od 1. května 2001	do 30. dubna 2002	13 491 Kč	vyhlášky č. 161/2001 Sb.
od 1. května 2002	do 30. dubna 2003	14 642 Kč	vyhlášky č. 187/2002 Sb.
od 1. května 2003	do 30. dubna 2004	15 707 Kč	vyhlášky č. 134/2003 Sb.
od 1. května 2004	do 30. dubna 2005	16 917 Kč	vyhlášky č. 285/2004 Sb.
od 1. května 2005	do 30. dubna 2006	18 035 Kč	sdělení č. 188/2005 Sb.
od 1. května 2006	do 30. dubna 2007	19 030 Kč	sdělení č. 102/2006 Sb.
od 1. května 2007	do 30. dubna 2008	20 211 Kč	sdělení č. 87/2007 Sb.
od 1. května 2008	do 30. dubna 2009	21 692 Kč	sdělení č. 102/2008 Sb.
od 1. května 2009	do 30. dubna 2010	23 542 Kč	sdělení č. 80/2009 Sb.
od 1. května 2010	do 30. dubna 2011	23 598 Kč	sdělení č. 99/2010 Sb.
od 1. května 2011	do 30. dubna 2012	23 951 Kč	sdělení č.129/2011 Sb.
od 1. května 2012	do 30. dubna 2013	24 319 Kč	sdělení č. 136/2012 Sb.
od 1. května 2013	do 30. dubna 2014	25 101 Kč	sdělení č. 88/2013 Sb.
od 1. května 2014	do 30. dubna 2015	25 128 Kč	sdělení č. 50/2014 Sb.
od 1. května 2015	do 30. dubna 2016	25 686 Kč	sdělení č. 94/2015 Sb.
od 1. května 2016	do 30. dubna 2017	26 467 Kč	sdělení č. 103/2016 Sb.
od 1. května 2017	do 30. dubna 2018	27 589 Kč	sdělení č. 120/2017 Sb.
od 1. května 2018	do 30. dubna 2019	29 504 Kč	sdělení č. 53/2018 Sb.

Nejvýše dostanete 4,5násobek
Maximální možnou částkou, kterou může zaměstnanec (celkem, tedy za tři měsíce) obdržet, je pak částka 124 152 Kč (pokud byl insolvenční návrh podán nebo moratorium vyhlášeno do 30. 4. 2018 včetně), respektive částka 132 768 Kč (pokud byl nebo bude insolvenční návrh podán nebo moratorium vyhlášeno po 30. 4. 2018).
Uvedené částky, které může zaměstnanec obdržet, jsou částkami hrubými, z nichž se sráží povinné odvody. Před uspokojením mzdových nároků provede úřad práce příslušné srážky.

Jak na to
Zaměstnanec uplatní mzdové nároky u úřadu práce písemnou žádostí. V žádosti zaměstnanec uvede zejména své jméno, rodné číslo nebo datum narození, adresu bydliště,

označení zaměstnavatele, sídlo nebo místo jeho podnikání nebo jeho bydliště, výši uplatňovaných mzdových nároků, údaje potřebné pro výpočet daně z příjmů, kalendářní měsíce rozhodného období, za které uplatňuje mzdové nároky, a způsob jejich výplaty, případně označení účtu u peněžního ústavu, na který by částka odpovídající výši mzdových nároků měla být bezhotovostně převedena, a označení zdravotní pojišťovny, v jejíž prospěch se provádí odvody pojistného.

Součástí žádosti mohou být i doklady, kterými může být prokázána výše uplatňovaných mzdových nároků. Při uplatnění mzdových nároků je zaměstnanec povinen prokázat dobu trvání pracovního poměru, dohody o provedení práce, nebo dohody o pracovní činnosti.

Místně příslušná pobočka úřadu práce neprodleně od uplatnění mzdových nároků alespoň jedním ze zaměstnanců písemně vyzve zaměstnavatele, aby nejpozději do sedmi dnů od doručení výzvy předložil písemný seznam dlužných mzdových nároků všech svých zaměstnanců za rozhodné období.

Zaměstnavatel je povinen této výzvě v uvedené lhůtě vyhovět a současně prokázat úřadu práce, zda provedl v rozhodném období u zaměstnance zákonem předepsané srážky a odvody. V případě, že práva a povinnosti zaměstnavatele ohledně zaměstnanců vykonává předběžný správce nebo insolvenční správce, přecházejí na něho povinnosti zaměstnavatele.

Při neprokázání výše nároků jen minimální mzda

Souhlasí-li výše mzdových nároků a doba, za kterou zaměstnanec uplatňuje mzdové nároky, s písemným vykázáním dlužných mzdových nároků provedeným zaměstnavatelem nebo insolvenčním správcem, úřad práce do deseti dnů od předložení tohoto vykázání zaměstnavatelem nebo správcem oznámí zaměstnanci termín, způsob jejich uspokojení a údaj o období, za které mzdové nároky uspokojí, a dá peněžnímu ústavu příkaz k úhradě.

Nesouhlasí-li však výše zaměstnancem uplatňovaných mzdových nároků za jeden měsíc s vykázáním předloženým úřadu práce zaměstnavatelem nebo správcem, úřad práce rozhodne o přiznání mzdového nároku zaměstnance za tento měsíc pouze v prokázané výši. Nelze-li výši mzdového nároku prokázat, přizná úřad práce mzdový nárok toliko ve výši odpovídající minimální mzdě platné ke dni vyhlášení moratoria před zahájením insolvenčního řízení nebo ke dni podání insolvenčního návrhu.

Zdroj: https://www.mesec.cz/clanky/zamestnavatel-krachuje-a-neplati-od-uradu-prace-muzete-ziskat-pres-sto-tisic/?utm_source=newsletter-html-w&utm_medium=text&utm_campaign=2018-04-22

Otázka týdne

Dokončení ze str. 1

na pojistném se ve správním řízení ukládá dané nezletilé osobě (nikoli jejím zákonným zástupcům), a pokud nezaplatí uloženou částku dobrovolně, je možno vést exekuci na její majetek.

Ilustrační foto

Mgr. Oldřich Tichý
vedoucí tiskového oddělení a tiskový mluvčí

Má praktický lékař povinnost vykonávat návštěvní službu?

16. dubna 2018, Redakce Ordinace.cz

Má praktický lékař povinnost vykonávat návštěvní službu? Konkrétně: má povinnost vykonat návštěvu u starého prakticky nepohyblivého pacienta v případě jeho zdravotních obtíží? Co dělat, když to lékař odmítne?

Praktický lékař má vykonat návštěvu u pacienta, který se nemůže sám dostavit a jehož zdravotní stav vyžaduje kontrolu lékařem. Druhou možností je domluvit se s lékařem na tom, že pacientovi vystaví příkaz ke zdravotnímu transportu, jestliže jeho zdravotní stav neumožňuje dopravu k lékaři běžným způsobem, bez použití dopravní zdravotní služby. Pacienta pak dopraví k lékaři a následně i od něj převozová sanitka.

Návštěvní službu jako **povinnou součást práce praktických lékařů**však zmiňuje přímo zákon o zdravotních službách. Dle jeho § 7 součástí primární ambulantní péče poskytované registrujícími poskytovateli v oboru všeobecné praktické lékařství a praktické lékařství pro děti a dorost je vždy návštěvní služba. Tu zákon dále specifikuje jako **poskytování zdravotní péče ve vlastním sociálním prostředí pacienta** (tedy doma nebo např. v zařízení sociálních služeb), a to zejména **v případech, kdy se pacient s ohledem na svůj zdravotní stav nemůže dostavit do zdravotnického zařízení poskytovatele** a poskytnutí zdravotní péče tímto způsobem je s ohledem na její charakter možné.

Na zajištění návštěvní služby je pamatováno i ve smlouvách o poskytování a úhradě hrazených služeb, uzavřených s VZP. Zde je mj. uveden celkový rozsah doby pro poskytování hrazených služeb (zpravidla min. 32 hodin týdně), z čehož je 20 hodin ordinační doby a ostatní doba má být využita pro návštěvní službu a administrativní činnost.
Můžeme také připomenout skutečnost, že nemožnost zajištění návštěvní služby je jedním z mála legálních důvodů, proč praktický lékař může odmítnout pacienta registrovat: Poskytovatel, kterého si pacient zvolil, může odmítnout jeho přijetí do péče, pokud by vzdálenost místa pobytu pacienta neumožňovala výkon návštěvní služby. Celkem logicky z toho vyplývá, že u svých registrovaných pacientů má praktický lékař povinnost návštěvní službu zajišťovat.

Výkony návštěvní služby jsou obsaženy v Seznamu zdravotních výkonů; lékař je vykazuje pojišťovně a jsou mu jednotlivě hrazeny, mimo kapitaci. Nejčastěji jde o výkon Návštěva praktického lékaře u pacienta (v době vyhrazené pro návštěvní službu praktického lékaře). V roce 2017 ho pojišťovna uhradila ve více než 417 tis. případech, a to u 121 tis. pojištěnců, což znamená více než 3 návštěvy na jednoho navštíveného pacienta. Dále existuje výkon Návštěva praktického lékaře u pacienta v době mezi 19-22 hod. a dva výkony pro neodkladnou návštěvu (jeden na dobu mezi 22-06 hod., druhý pro den pracovního volna nebo pracovního klidu). Zvlášť se vykazuje doprava lékaře v návštěvní službě.

Zvlášť se vykazuje doprava lékaře v návštěvní službě.

Pokud lékař odmítá zajistit svému registrovanému pacientovi návštěvní službu, je možné zaslat stížnost na krajský úřad, okresní sdružení praktických lékařů, Českou lékařskou komoru a zdravotní pojišťovnu.
Zdroj: www.vzp.cz

Dobrovolné sociální pojištění aneb způsob, jak nepřijít o důchod, a ještě si jej navýšit.

3. 5. 2018

V současné době není možné pro některé druhy příjmu se legálně vyhnout placení tzv. sociálního pojištění. Pokud už musíte platit sociální pojištění, vyplatí se někdy platit si i dobrovolné sociální pojištění. V článku vysvětlíme proč a komu.

Nezapomínejte na peníze, které jste odvedli státu. Když vhodně využijete dobrovolné sociálního pojištění zefektivníte účinek již odvedených peněz. Přesunete je totiž z oblasti vysokého průměrného příjmu postiženého redukčními hranicemi do oblasti déle placené doby, kde už penalizace (tedy redukce) není.

Dobrovolné sociální pojištění

Málokdo ví, že dobrovolné sociální pojištění má význam ve více případech. Pokud už jste byli nuceni zaplatit povinně vysoké sociální výpalné v minulosti (eufemisticky nazývané jako tzv. „sociální pojištění“, i když s pojištěním má společného především označení a pravidelný platby), zvažte možnost poslat státu další peníze navíc, tzv. dobrovolné sociální pojištění, za které získáte o něco lepší důchod.

V článku Vyznejte se v důchodu: jak funguje první pilíř důchodového systému? popisuji, jak se počítá váš starobní důchod na základě odvodů tzv. sociálního pojištění. Především si všimnete redukční hranic, více také v § 15 ZODP. Do první redukční hranice se započítává 100 % průměrného celoživotního váženého příjmu, následně 26 %, následně 0 %. Tedy výše sebraných peněz nad první redukční hranicí se započítává pouhými 26 %, nad druhou redukční hranici nemá vliv na výši důchodů.

Bohatí, pozor. Stát vám sebere nejvíce

Zbystřit byste měli především v případě, že máte vysoké příjmy. Z těch stát nejvíce legálně krade a u nich se také střídalo období, které by se vůbec nezapočítalo jako doba do důchodu. Důvodem, proč byste měli zbystřit, je to, že pokud situaci nebudete řešit, spočítá se vám vysoký průměr, který se vám bude značně redukovat redukčními hranicemi (měli jste dle státu příliš vysoký příjem, takže je třeba vás za to potrestat), a k tomu z tohoto redukovaného celoživotního průměru dostanete 1,5 % za každý rok pojištění.

A těchto let budete mít relativně málo vlivem obvykle delšího studia i právě potřebě, možná nutnosti, mít pauzy mezi svým často extrémním zatížením. Ale tyto skupiny lidí nejsou jediní. Do důchodu se nezapočítávají ani tyto doby (a ve většině případů je nelze doplatit zpětně za více než rok):

- druhý rodič pečující o stejné dítě do 4 let jako první rodič (pozor, i v tomto případě nelze doplatit více než rok zpětně)
- lidé mající příjem bez platby sociálního pojištění (především příjmy z nájmu, příjmy z kapitálových investic),
- lidé, kteří si udělají déletrvající neplacenou dovolenou (jedno, jestli měsíc, rok, dva)
- lidé studující jak na začátku kariéry, tak později – období, které lze nyní doplatit i více let zpětně.

Především lidé kdysi déle studující, nyní pracující od nevidím do nevidím, často na úkor své rodiny, vydělávající díky tomu vyšší částky, jsou penalizováni několikrát: obvykle delší doba studia (často díky legislativě nutná pro vyšší výdělky) se jim nyní vůbec nezapočítá, vyššími odvody z vyšších výdělků, redukční hranice dále redukují vliv jejich nadstandardní práce, případné nutné pauzy pro průběžné dovzdělávání nebo relaxaci se jim opět nepočítají a dalšími relativními drobnostmi.

Kdy se hodí využít dobrovolné sociální pojištění

Pokud patříte mezi tyto lidi, zvažte možnost si průběžně tyto doby pokrýt dobrovolným sociálním pojištěním, zaplatit minimální částku za tuto dobu vaší dovolené či studia. Sice si snížíte průměrný celoživotní příjem, ale kvůli redukčním hranicím se to celkově spíše projeví pozitivně na výši výsledného důchodu.

Pokud nedosáhnete v době důchodového věku na potřebných 35 let pojištění, je možné dosáhnout s dobrovolným sociálním pojištěním na dobu 30 let, ale bez započítání náhradních dob. Podobně vám pro odchod o 5 let později stačí 15 let pojištění bez započítání náhradních dob oproti potřebným 20 letům.

Tipy pro konstantní příjem

Pokud celý život pracujete a držíte si svou úroveň mzdy v případě zaměstnance či zisku v případě podnikatele, nejen pro vás se nějaké tipy najdou:

- Lze si zaplatit zpětně období, kdy jste studovali a nepracovali. Starším ročníkům se započítá částečně do tzv. náhradní doby (prvních 6 let z 80 %). Po roce 2010 se studium vůbec nepočítá do důchodu, nicméně lze ho zpětně zaplatit právě zmíněným dobrovolným sociálním pojištěním.
- Podobně jako studium lze zpětně zaplatit další období, především pobyt na Úřadu práce (do náhradní doby se vám započítá doba, kdy pobíráte podporu, doba bez podpory je limitována jedním až třemi léty), další méně časté důvody najdete v § 6 ZODP.

Tahle období lze zpětně doplatit kdykoliv, nicméně z důvodu nároku i výše pozůstalostního důchodu doporučuji řešit průběžně.

A co když téměř nepracujete?

I lidé vůbec nepracující, nebo krátce pracující, mohou mít důvod zaplatit dobrovolné sociální pojištění:

- Pokud nesplňujete nárok na invalidní důchod (§ 40 ZODP), může být řešením si doplatit dobu dobrovolným sociálním pojištěním, spíše ale je třeba na to myslet průběžně, ne vždy lze doplatit doba více než rok zpětně. Podmínky pro přiznání invalidního důchodu jsou sice mírné, ale je třeba je jednou za pět let kontrolovat, zvláště pokud máte příjmy bez platby sociálního pojištění. Pozor by si měli dát např. věční studenti, kterým se započítává jen prvních 6 let studia po 18 letech. Hrubě řečeno, potřebujete 5 let pojištění za posledních 10 let, popř. 10 let pojištění za posledních 20 let. Např. pokud jste více než 10 let neodváděli vůbec žádné sociální pojištění, nedostanete nic, i kdyby jste předtím odváděli milióny.

- Pokud nesplňujete podmínky, aby vaše děti získaly sirotčí důchod, popř. vaše manželka vdovský/ vdovecký důchod, opět může být řešením dobrovolné sociální pojištění. Podmínky na přiznání pozůstalostních důchodů jsou poloviční oproti nároku na invalidní důchod. Mysleme na své blízké a řešme tyto věci průběžně, ne jen před přiznáním důchodu. Smrt si nevybírá, pokud vás zítra srazí auto, už nebudete mít možnost si tuto dobu platit pro vyšší pozůstalostní důchod vašich blízkých a stát vašim pozůstalým nenavýší důchod tím, že za vás zaplatí vhodně dobrovolné sociální pojištění.

Ve všech těchto případech může mít smysl si doplatit dobrovolné sociální pojištění, popř. se k němu předem přihlásit. Především si jednou za čas zkontrolujte nárok na invalidní důchod a pozůstalostní důchody. Pro starobní důchod vybrané období (studium, úřad práce) si můžete zpětně doplatit těsně před žádostí o starobní důchod. Totéž ve většině případů půjde v případě invalidního důchodu. V případě nároků na pozůstalostní důchod ale tuto možnost nemáte. A nejedná se jen o přiznání důchodu, jedná se i o jeho výši.
Osobně pokládám stále současné nastavení za nevyhovující ústavě, jak o předchozím nastavení již jednou rozhodl Ústavní soud, a to dokonce v případě plně invalidního důchodu, nicméně demotivující ho konkrétním postiženým znovu napadnout: Ústavní soud zdůraznil, že do té doby zůstává ustanovení § 15 ZODP i nadále aplikovatelným.

Nejčastější tipy
Zákon č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění je složitý (navíc se odkazuje ve svém aktuálním znění na svá minulá znění v přechodových ustanovení…), výpočty jsou na hodiny práce i pro znalého, který je nepočítá jen pro sebe, a i tak jsou to jen odhady. Co tedy dělat?
Zaprvé, pokud už jsme nuceni platit sociální výpalné státu a nemůžeme s tím moc dělat, starejme se o tyto statisícové i miliónové částky za celý život. Nejčastější tipy, seřazené dle důležitosti:

- Průběžně si kontrolujte nároky na invalidní a pozůstalostní penzi, aby jste ji vůbec dostali v nějaké výši (cca 5 let pojištění za posledních 10 let).
- Pokud jste (včetně vašeho zaměstnavatele) v minulosti platili vysoké odvody, nejlépe si odhadněte výši vlivu toho, když si jako obecná osoba budete platit dobrovolné sociální pojištění v obdobích bez odvodů – což je dost těžké spočítat. Proto zjednodušeně odhadněte potřebu si platit dobrovolné sociální pojištění tím, jak vaše příjmy překračují první, nebo dokonce i druhou redukční hranici. První redukční hranice činí již 44 % průměrné mzdy a druhá redukční hranice činí 400 % průměrné mzdy.
- Zvažte, pokud máte děti či manžela, na které myslíte s pozůstalostním důchodem, jestli si hned nezaplatíte zpětně sociální pojištění za období, kdy jste nemuseli platit sociální pojištění, ale které se vám vůbec do nároku na důchod nepočítá. Jedná se především o dobu studia (především nad 6 let po 18 letech), o dobu na úřadu práce bez podpory (více než rok, resp. tři). (Pokud jste bezdětní, můžete si tuto dobu doplatit před důchodem.)
- Pozor, dobrovolné sociální pojištění je omezeno rozsahem 15 let, věkem 18 let a důchodovým věkem.

Je těžké se rozhodnou zaplatit státu víc, než už si silou vzal v minulosti, zvláště pokud jste platili klidně statisícové částky ročně, zvláště pokud si nejste jisti, že tohle klasické Ponziho schéma vydrží do vašeho odchodu do důchodu. Obávám se, že vydrží, v jiné redukované formě, více penalizující více pracující, ale toto státní Ponziho schéma se dle mě jen tak nezhroutí.

Proto si myslím, že je tak důležité udržovat si nárok na důchod, jakékoliv výše. Klientům, co mají nedlouho do důchodu, obvykle radím si tu dobu zaplatit hned, když by si ji stejně dopláceli před žádostí o starobní důchod. Riziko smrti i invalidity se s věkem zvyšuje a nemusí být pak schopni toho doplacení ve svém invalidním stavu zrealizovat. Mladším klientům o této možnosti říkám, ale sám nevím, jestli bych to na jejich místě využil.

V každém případě doporučuji nespoléhat jen na státní Ponziho schéma, hrdě nazývané důchodovým pojištěním. Je vhodné mít i investice, pasivní příjem, vlastní bydlení nebo děti, o které se dobře a přiměřeně staráte.
Zdroj:https://www.mesec.cz/clanky/dobrovolne-socialni-pojisteni-aneb-zpusob-jak-neprijit-o-duchod/?utm_source=newsletter-html-w&utm_medium=text&utm_campaign=2018-05-06

Starost o vnoučata: jaké daňové výhody a sociální dávky můžou čerpat prarodiče?

15.05.2018 | Redakce, Finance.cz
DŮCHODY A DÁVKY

Protože rodiče pracují. Nebo protože se rodiče o děti nezajímají. A nebo je to prostě jen výhodnější pro všechny. Stále častěji se dědeček s babičkou starají o vnoučata. Každý den a místo školky a místo rodičů. Mají za to nárok na některé sociální dávky nebo daňové slevy?

Péče o děti je finančně náročná. A protože nežijeme v ideálním světě, tak často se může stát, že tyto náklady neplatí rodiče, ale **děti v podstatě vychovávají jejich prarodiče**. Může to být způsobeno třeba jen tím, že matka zůstala sama s dětmi a musela jít do práce, aby se uživila, tak děti tráví den u babičky a dědy. Nebo se ani jeden z rodičů o děti nezajímá, tak zůstávají s babičkou a dědou, koneckonců prarodiče jsou se zákona povinni se o svá vnoučata postarat.

To ovšem nemusí být tak jednoduché. A navíc podpora od státu je v tomto případě opravdu malá. **Rodiče, matka samoživitelka i otec samoživitel** mají nárok na řadu sociálních dávek a daňových úlev, stačí jen prokázat, že je dítě jejich a že mají na danou dávku nárok. Mají na něco z toho právo i prarodiče dítěte?

Mateřská – NE
Peněžitá pomoc v mateřství je určená pro ženy, které porodily, či přejaly do vlastní péče dítě. Pro poskytnutí mateřské je nutné splnit řadu podmínek, jako například být účastníkem nemocenského pojištění. Za určitých podmínek může navíc **dávky v mateřské čerpat i otec dítěte**. Můžou ale tuto dávku čerpat i prarodiče, pokud splní podmínky?

Bohužel ne, i kdyby se rodiče na tom dohodli, tak **tato dávka nemůže přejít na prarodiče dítěte**. Babička ani dědeček tak nemůžou čerpat peněžitou pomoc v mateřství, i kdyby celý den pečovali o novorozené dítě, zatímco jeho matka by chodila do práce. Prarodiče můžou tuto dávku čerpat pouze v případě, že se starají o vnouče, jehož matka zemřela, nebo které přejali do vlastní péče na základě rozhodnutí soudu. Stávající právní úprava je navíc taková, že matka nemůže během pobírání mateřské ani chodit do prá-

ce a pobírat svůj běžný plat. **Stejné NE platí i pro otcovskou dovolenou**. Tato nová sociální dávka je určená pouze pro tatínky.

Rodičovská – NE
Stejně jako u mateřské ani rodičovský příspěvek nemůžou prarodiče běžně čerpat. Sice se v posledních letech objevily iniciativy toto změnit, ale zatím k tomu nedošlo. Rodičovský příspěvek může **bez omezení čerpat jeden z rodičů a dokonce se může v čerpání otec s matkou střídat**. Rozdílem od mateřské ovšem je fakt, že rodiče můžou při pobírání tohoto příspěvku bez omezení pracovat. Nic tedy nebrání tomu, aby se v rámci rodiny přijmulo opatření, že matka sice čerpá rodičovský příspěvek, dále oba rodiče chodí běžně do práce a o dítě se starají během dne prarodiče.

Finanční urovnání pak záleží samozřejmě na dohodě a na vztazích v rodině. Pokud prarodiče mají v péči vnouče, jeho matka zemřela, nebo které jim bylo předáno do péče na základě rozhodnutí soudu, tak mají na rodičovský příspěvek právo, stejně jako v případě peněžité pomoci v mateřství.

Přídavky na děti - NE

(foto: Shutterstock)

Přídavky na děti bývaly celkem populární dávkou, ale za několik posledních dekád bylo jejich vyplácení výrazně zpřísněno. Na vyplácení přídavků na děti tak dosáhnou jen ty opravdu nejslabší sociální skupiny, hranicí je příjem ve výši rodinného životního minima x 2,7. Na přídavky na děti prarodiče dítěte nárok nemají a na tuto sociální dávku dosáhnou pouze rodiče dítěte. Navíc pokud žijí prarodiče ve stejné domácnosti s dítětem a rodiči, tak i jejich příjem se započítá do rozhodné hranice pro přiznání přídavků na děti. Prarodiče by měli nárok na přídavky na děti pouze v případě, kdy by žili s dětmi ve stejné domácnosti, splnili by podmínku životního minima a navíc by přejali vnouče do vlastní péče.

Daňový bonus – ANO
Daňový bonus je daňová sleva dítě, kterou může vždy uplatnit jeden z rodičů. Pokud mu daň z příjmu vyjde nulová, pak v rámci této daňové slevy jsou peníze z daňové slevy na dítě vyplaceny státem poplatníkovi, který pečuje o nezaopatřené dítě. Většinou tuto daňovou slevu uplatňují otcové, kteří chodí do práce a mají **dostatečně vysoké příjmy k tomu** ,aby si tuto slevu mohli uplatnit. Pokud ale rodiče nemají takové příjmy, na kterých by mohli daňové zvýhodnění uplatnit, pak můžou děti-vnoučata dát do daní i prarodiče. Stačí k tomu splnit podmínku

- **společné hospodařící domácnosti**,
- zároveň musí nějak doložit fakt, že **daňovou slevu na dítě neuplatňuje ani jeden z rodičů dítěte**.

K čemuž může posloužit prohlášení poplatníka.

V praxi si tam například můžou dát vnoučata do daní pracující prarodiče, u kterých bydlí například matka samoživitelka po porodu.

Školkovné – NE
Školkovné je sleva na dani z příjmu, kterou můžou uplatnit rodiče, jejichž **dítě navštěvuje předškolní vzdělávací zařízení**. Tuto slevu ovšem nemůžou uplatnit prarodiče, i kdyby splnili všechny nutné podmínky. Školkovné si může dědeček nebo babička dát do daní pouze v případě, že mají dítě v péči nahrazující péči rodičů. Tedy pokud rodiče zemřeli, nebo bylo dítě do péče prarodičů svěřeno rozhodnutím soudu.

Školkovné je navíc sleva na dani, takže tuto daňovou úlevu můžou rodiče uplatnit pouze v případě, kdy **mají dostatečně vysoké příjmy**, ze kterých platí daň z příjmu. Slevu můžou bez omezení uplatnit OSVČ, stejně tak osoby pracující na některou z pracovních smluv (DPP, nebo DPČ), pokud z těchto smluv zaplatili daň z příjmu.
Zdroj: https://www.finance.cz/509227-deti-a-prarodice/

Tvořivá setkání

V Tvořivých setkáních se scházíme každé pondělí od 10:00 do 12:00 hod na adrese Hybešova 65a, Brno. Učíme se zde tvořit z různých běžně dostupných materiálů užitkové i okrasné výrobky do domácnosti nebo jako drobný dárek pro naše blízké. Ojediněle si představíme finančně náročnější techniky, jako například malování na textil, výrobu mýdel nebo smaltování.

Tato činnost je zaměřená na procvičování jemné motoriky, nalezení nových méně finančně náročných technik tvoření a také jako prevence sociálního vyloučení klientů. Postupy jsou upravovány podle individuálních možností klientů.

Vyrobili jsme například vánoční stromky z katalogu, lapače snů, papírové závěsy do oken a také pro našeho dlouholetého příznivce plenkový dort k příležitosti narození potomka a mnoho dalšího.

V měsíci červenci a srpnu budeme mít od tvoření

prázdniny, ale v září se budeme těšit opět na shledanou.

Bc. Miroslava Najmonová